

Paršat Tecave, šabat Zachor

11. adar 5769
7. březen 2009
začátek šabatu: 17:34
konec šabatu: 18:41

Halachické časy
tfilin 5:27 | východ slunce 6:32
konec šma 8:23 | 1. mincha 12:41
škia 17:54 | hvězdy 18:26

Šmilův DAF
www.doopravdy.cz/judaismus

Sidra v číslech

20. sidra v Tóře (z 54),
8. sidra v knize Šemot (z 11),
10 paršiot, 2 otevřené, 8 zavřených
skládá se z 101 vět, 1412 slov a 5430 písmen,
Sidra obsahuje 7 MICVOT, 4 příkazy, 3 zákazy

Alijot v kostce

Kohen: Příprava čistého olivového oleje nutného k zapalování Menory. Aharon a jeho synové jsou vybráni ke kohenské službě, k čemuž potřebují speciální roucha. EFOD (ozdobná zástěra).

Levi: CHOŠEN – náprsenka obsahující 12 kamenů s vyrytými jmény kmenů Izraele a s URIM a TUMIM (42 písmen Božího jména) vloženými do záhybu.

Šliši: MEIL – blankytný kabátec. CIC – čelenka, štít s nápisem KADOŠ LAŠEM, který nosil Velekněz na čele. KUTONET – košile. MICNEFET – turban. AVNET – pásek.

Revií: Zasvěcení Aharona a jeho synů.

Chamiši: Sedmidenní zasvěcování Miškanu.

Šiši: Denní oběti (TAMID) – ráno a odpoledne.

Švií: Vnitřní zlatý oltář k pálení KETORETu (vonných bylin, kuřidla, kadidla).

Maftir (druhý sefer, 5M 25:17-19): Paršat Zachor připomínající Amalekovu podlost.

Haftara (Šmuel 1 15:2-34): Šaulův pokus naplnit příkaz „vymazat památku na Amaleka“.

Fotografie týdne

Bibiho okamžik pravdy.

Tak jak je světová veřejnost jednoznačně naladěná na dvoustátní řešení Blízkovýchodní šlamastiky, netrpělivě očekává, jak se k této variantě postaví Benjamin „Bibi“ Netanjahu. Netanjahu, který je v současnosti designovaným premiérem Izraele se však k této myšlence nechce vyjadřovat, natož se k ní přihlásit. Netanjahu je nyní vystaven enormnímu mezinárodnímu tlaku. Podle představitelů USA a EU jiné než dvoustátní řešení neexistuje. Kromě mezinárodního tlaku musí Netanjahu řešit i otázku vládní koalice. Kadima na dvoustátním řešení trvá. Kromě Kadimy se Bibi může obrátit už jen na nesmířlivé nacionalisty. A tak možná lituje, že volby vyhrál.

Zdroj informací: ou.org, kaluach.net, jta.org

Dvar Tora

Lid Izraele bývá přirovnáván k olivě. Tak jako oliva vydává své poklady (olej) jen je-li drcena a mačkána, tak i Izrael odkrývá své kvality v době útisku a nepřízně, čehož je židovská historie více než dostatečným důkazem.

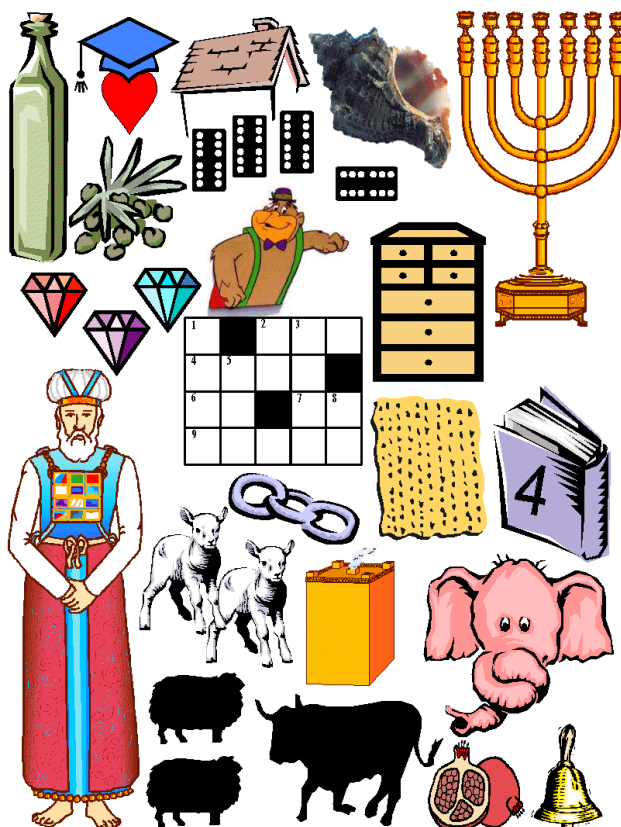
Jednou z důležitých a známých vlastností oleje je, že se nemísí s ostatními tekutinami. Stejně tak by se Izrael neměl míchat s ostatními národy světa a měl by zůstat sám sebou.

Ve směsi s vodou stoupá olej vzhůru na hladinu, tak jako Izrael, který, je-li věrný Bohu, stoupá nad národy, které mu chtějí ublížit.

Věděli jste, že...

Středověcí učenci se přou o podstatu věty: Až vstoupíte do té země, kterou vám Bůh dává ... a osídíte ji, řeknete si: „Ustanovme si nad sebou krále jako ostatní národy v okolí.“ Podle Ramba ma je zde uveden příkaz (povinnost) ustanovit si krále, podle Ibn Ezry je zde uvedena možnost a Avarvanel hovoří o stavu nouze. Podle něj Tora pouze vychází vstříc lidské slabosti a činí z nouze ctinnost - povoluje ustanovení krále.

více na www.doopravdy.cz/judaismus

Rabi Jonathan Sacks Modlitby

Talmud uvádí známý rozpor učenců o původu tří denních modliteb. Jsou náhradou za chrámové oběti, nebo se vztahují k hlubinám národní historie? Rabi Jose (syn rabi Chaniny) řekl, že modlitby ustanovili praotcové. Rabi Jehošua ben Levi naopak tvrdí, že modlitby nahrazují denní chrámové oběti. Jiní učenci oba názory dále vysvětlují. Podle názoru rabi Joseho Avraham zavedl ranní modlitbu, jak je psáno: „A přivstal si Avraham a spěchal na místo, na kterém stál.“ Jicchak ustanovil odpolední modlitbu, jak je psáno: „A Jicchak vyšel odpoledne ven medítovat na pole.“ A Jákob zavedl večerní modlitbu, jak je psáno: „A Jákob potkal to místo.“

I názor rabi Jehošuy má své logické podklady. Proč se smí říkat ranní modlitba až do poledne? Protože ranní chrámové oběti se směly obětovat až do poledne. Jiný učenec, rabi Juda, ovšem tvrdí, že ranní modlitba se smí říkat jen první čtyři hodiny dne, protože ranní chrámové oběti se směly obětovat jen po první čtyři hodiny dne. A proč se smí odpolední modlitba říkat až do večera? Protože odpolední oběti se v Chrámu obětovaly až do večere. Podle názoru rabiho Judy se však obětovalo jen do půlky odpoledne, a tak se i odpolední modlitba smí říkat je do půlky odpoledne. A proč noční modlitba nemá časové vymezení? Protože maso a tuky obětí na oltáři hořely po celou noc.

V tomto sporu jde o víc než jen halachu a historii. Jde zde o samotnou podstatu židovské modlitby. V biblickém judaismu byly vždy dvě silné duchovní tradice. Na jedné straně stáli praotcové a proroci, což byli, pokud to zjednodušíme, obyčejní lidé s neobyčejnými schopnostmi, mezi nimiž čnělo umění hovořit a naslouchat Božímu hlasu. Praotcové byli pastevci, pastevcem byl i Moše. Nezastávali žádné úřady a nehonosili se žádnými vznešenými rouchy. Žili stranou od měst a v ústraní mimo kлокot civilizace, naslouchali Božímu hlasu. (Naslouchali a poslouchali.) Modlili se podle situace a potřeb. Ani jedna jejich modlitba nebyla stejná. Mluvili z hlubin svých bytostí k Tomu, kdo je hlubinou všech bytostí. To je modlitba praotců a proroků.

Kromě nich existoval i druhý typ náboženských (duchovních) postav – kněží. Ti nosili speciální roucha svého úřadu. Byli „svatými muži“, kteří stáli mimo ostatní (svatý a oddělený má v hebrejštině tentýž kořen). Služba Bohu znamenala pro kněží chrámové oběti. Každý detail oběti byl

podrobně předepsán. Oběti měly přesně stanovený čas, místo i způsob provedení, které se nikdy neměnily. Spontánnost vlastní prorokům byla pro kněží pohromou. Aharonovi synové Nadav a Avihu zemřeli, když unesení slavnostním okamžikem zasvěcení chrámu změnili řád obětí. Jestliže proroci představují současnost, aktuálnost, tak kněží představují věčnost. Každý z nich hovoří k jinému bodu duše, k jiným potřebám společnosti. Duchovno bez bezprostřednosti uvadá, bez formy se zvrhává v chaos. Bez proroků by víra Izraele zestárla, bez kněží by se nikdy nestala národním rysem.

Jádrem sporu mezi rabi Josefem a rabi Jehošuu byla otázka, ke které z uvedených tradic patří modlitba. Praotcům a prorokům nebo kněžím? Nahrazuje oběti? Nebo je osobním dialogem duše s Bohem? Nebo kolektivní národní službou Bohu? Jedním z nejvýznamnějších, byť opomíjených rysů judaismu je to, že dodnes čerpá z obou duchovních zdrojů. I proto říkáme v synagoze základní modlitbu (AMIDU) dvakrát – nejdřív potichu, soukromě a pak nahlas, společně jako obec při kantorově opakování. Tichá část patří světu praotců, hlasité opakování odpovídá logice chrámových obětí.

Existuje ještě třetí typ modlitby. V Jicchakově případě se dočítáme, že šel „medítovat“ na pole. Dnešní hebrejščina slovem SICHA rozumí rozhovor, dialog. Talmudickou větu o Jicchakově meditaci bychom tedy mohli přeložit: „Dialog je formou modlitby.“ Ano, vždyť modlitba je dialogem mezi nebem a zemí! A obráceně. Rozhovor je modlitbou, protože ve skutečném rozhovoru otevírá sám sebe jinému člověku. Vstupuji do jeho světa. Začínám vnímat věci z jiné než pouze své subjektivní perspektivy. Kontaktem dvou bytostí se obě mění.

Upřímná lidské konverzace je tedy přípravou na modlitbu. V ní předstupuji před Boží přítomnost, naslouchám a hovořím, otevírá se před skutečností, která mě nekonečně přesahuje, a měním se. Modlitba není monolog. Před každou modlitbou říkáme: „Otevři, Bože, mé rty a má ústa, abych mohl pronést Tvou oslavu.“ V každé modlitbě nejen hovoříme, ale je s námi hovořeno. Promlouvá námi Bůh a tradice židovské víry. Slova, která vyslovujeme, nejsou naše, jsou součástí tisíců let židovské zkušenosti setkávání se s Bohem. Modlitba je jako elektrický proud, který námi protéká z vesmíru (stvoření) a židovské historie (vykoupení) a který pro sebe čerpáme.

kráceno